

Datum van indiening: 13 september 2021

Vraag om uitleg van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: Het grote lerarentekort

Nog nooit was het lerarentekort voor het begin van het nieuwe schooljaar zo groot als dit jaar. Dat konden we op 17 augustus 2021 lezen in de krant De Tijd. Het aantal open vacatures voor het secundair onderwijs steeg met 69 % in vergelijking met 2019, voor het kleuter- en lager onderwijs is er een stijging van 62 % (VDAB). Lieven Boeve, directeur-generaal van het katholiek onderwijs Vlaanderen vat het dan ook goed samen: 'Het probleem is groter dan ooit'. Het probleem is het grootst in de steden Gent, Antwerpen en Brussel.

Hoewel het beroep van leerkracht ontzettend boeiend is en een grote maatschappelijke meerwaarde biedt, willen steeds minder mensen het beroep uitoefenen. Steeds meer jonge leerkrachten haken af van zodra ze de kans krijgen. Het beroep moet dringend aantrekkelijker worden gemaakt. Vijf voor twaalf is al lang gepasseerd en de klok tikt razendsnel verder. Het beroep en de werkomstandigheden aantrekkelijker maken is een eerste manier om de instroom te verhogen.

Insiders wijzen echter ook op de grote uitstroom van leerkrachten. Vooral jonge leerkrachten zouden te weinig ondersteund worden en daardoor vrij snel het onderwijs verlaten. Dat zou dan weer te maken hebben met directeurs of directrices die er te weinig in slagen om te zorgen voor de nodige ondersteuning. In dat verband wordt er dan op gewezen dat er nauwelijks opleiding of voorwaarden verbonden zijn aan de mogelijkheid om schooldirecteur of -directrice te worden. De ondersteuning van (beginnende) leerkrachten is noodzakelijk om de uitstroom te verkleinen.

Daarbij wordt de zoektocht naar nieuwe leerkrachten dit jaar extra moeilijk door de coronamaatregelen in Brussel. 'Het is de eerste keer dat ik zo ongerust ben over het Brusselse onderwijs. We hebben het gevoel dat we er alleen voor staan, dat we collectief gestraft worden.' Dat zegt Sabine Verheyden, directrice van het Lutgardiscollege in Oudergem in de krant De Standaard. Door de te lage vaccinatiegraad moeten leerkrachten een mondkapje ophouden tijdens het lesgeven. Bovendien is een groot deel van de leerlingen nog niet gevaccineerd, een extra risico voor het schoolpersoneel.

Een ander element dat een negatief effect heeft op het lerarentekort in Brussel is ironisch genoeg de extra onderwijsinvesteringen. De Vlaamse Minister voor Onderwijs wil 2540 nieuwe leerkrachten aanwerven om de leerachterstand door de coronacrisis weg te werken. Daarnaast zoekt hij ook leerkrachten om het onderwijs te digitaliseren. Daardoor vertrekken Vlaamse leerkrachten die in Brussel werken naar een school dicht bij huis, in Vlaanderen. Dat zegt onder andere Bruno De Lille (katholieke scholengroep) in *Bruzz*.

Vorig jaar werden we tijdens de openingszitting van de RVG gerustgesteld. Voorzitster Elke Van den Brandt was 'voorzichtig positief omdat er bij het begin van het nieuwe schooljaar geen onrustwekkende tekorten in het lerarenkorps werden vastgesteld.' Kan u ons ook dit schooljaar geruststellen?

Mijn vragen:

In een antwoord op een vraag van collega's Soetkin Hoessen en Jan Busselen zei u op 30 oktober 2020 dat het Brusselse project van de vzw Teach For Belgium nog niet geëvalueerd kon worden, omdat er minstens een volledig schooljaar over moest gaan. Kan dat intussen wel en wat zijn de resultaten?

U gaf toen ook aan dat de meeneembaarheid van anciënniteit voor zij-instromers een positief effect heeft. Kan u ons meegeven met hoeveel percent het aantal zij-instromers vorig schooljaar is gestegen?

De VGC lanceerde vorig schooljaar de campagne #leerkrachtbxl, in samenwerking met Lefto en Berry. Wat waren de doelstellingen van die campagne en hoe werd er gemeten of de doelstellingen bereikt zijn? Wat waren de resultaten van de campagne?

Op de website Onderwijs in Brussel lezen we dat de VGC in samenwerking met het Onderwijscentrum Brussel promotiecampagnes voert om toekomstige leerkrachten en huidige leerkrachten warm te maken voor een job in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Dat wordt gedaan met een online en offline mediacampagne en gerichte acties naar de doelgroepen. Gaat dat enkel om de actie 'BXL ZKT LKR' of zijn er nog? Kan u meer info geven over het budget van deze campagnes en de gemeten resultaten?

De problematiek van het lerarentekort dreigt de komende jaren alleen maar toe te nemen. Voor Brussel is dat een groot probleem. Hoe gaat de VGC het beroep in Brussel aantrekkelijk maken?

Wat zijn de meest recente cijfers van de in- en uitstroom in het lerarenberoep in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel? Bevestigen die cijfers de twee genoemde tendensen, namelijk dat er te weinig instromen en dat er te veel - vooral beginnende - leerkrachten uitstromen?

U gaf eerder ook aan dat het lerarentekort een bekommernis is, waarvoor u in de toekomst nog acties zult ondernemen. Welke bijkomende maatregelen neemt u om de instroom te verhogen en de uitstroom te verlagen?

Welk overleg is er voorzien met de Vlaamse Minister van Onderwijs om de problematiek te verhelpen en het beroep in het algemeen aantrekkelijker te maken?

Alvast bedankt voor uw antwoorden.

Arnaud Verstraete